

Školní vzdělávací program

DUHA

DŮM DĚTÍ A MLÁDEŽE

OBSAH

Preambule.....	3
1. Identifikační údaje zařízení.....	3
2. Charakteristika zařízení.....	3
3. Konkrétní cíle vzdělávání.....	3
4. Délka a časový plán vzdělávání	4
5. Formy vzdělávání.....	5
6. Obsah vzdělávání.....	6
7. Podmínky přijímání uchazečů a podmínky průběhu a ukončení vzdělávání	7
8. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	7
9. Popis materiálních podmínek	7
10. Popis personálních podmínek.....	8
11. Popis ekonomických podmínek.....	9
12. Popis podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví (BOZP)	9
13. Zveřejnění školního vzdělávacího programu	10

Příloha

Školní vzdělávací program

Preambule

Školní vzdělávací program, podle §5 z. 561/2004 Sb. (dále jen školský zákon) je pedagogický dokument, podle něhož se bude uskutečňovat výchova a vzdělávání DDM Ústí nad Orlicí a který DDM stanoví podle svých záměrů a potřeb, požadavků regionu, dětí, mládeže a dospělých klientů, a nese za něj odpovědnost. Školní vzdělávací program pro vzdělávání ve školských zařízeních (ŠVP) zpracovávají přímo školská zařízení, protože jde o specifické vzdělávání s často úzkou vazbou na místní podmínky. Školní vzdělávací program pro vzdělávání (ŠVP) stanoví zejména konkrétní cíle vzdělávání, délku, formy, obsah a časový plán vzdělávání, podmínky přijímání uchazečů, průběh a ukončování vzdělávání. Dále stanoví popis materiálních a personálních podmínek a podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví, za nichž se vzdělávání v uvedeném školském zařízení uskutečňuje.

1. Identifikační údaje zařízení

Název: Dům dětí a mládeže Duha Ústí nad Orlicí, 17. listopadu 1600
Sídlo: Špindlerova 1167, 562 01 Ústí nad Orlicí
IČ: 725 542 91, Banka: 2500497323/2010
www.ddm-usti.cz; duha@ddm-usti.cz; 604 209 661

Právní forma: příspěvková organizace
Statutární zástupce: ředitel

2. Charakteristika zařízení

Dům dětí a mládeže byl zřízen jako příspěvková organizace města Ústí nad Orlicí.

Dům dětí a mládeže Ústí nad Orlicí je školské zařízení, které zajišťuje výchovné, vzdělávací, zájmové, rekreační a osvětové činnosti pro žáky, studenty, pedagogické pracovníky i další osoby. Dále organizuje zájmové a mimoškolní vzdělávání, naplňuje volný čas dětí, mládeže a dalších zájemců o efektivní využití volného času.

3. Konkrétní cíle vzdělávání

Cíl je základním a nezbytným předpokladem každého pedagogického působení. Dům dětí a mládeže vychází ze základních obecných cílů.

Pro stanovení konkrétních cílů ve školním vzdělávacím programu DDM je nezbytně nutné umět se orientovat ve struktuře vzdělávacích cílů, vyplývajících ze školského zákona a navazujících kurikulárních a strategických dokumentů vztahujících se k příslušné věkové skupině účastníků zájmového vzdělávání. Oproti běžnému plánování činnosti školní vzdělávací program důsledně akceptuje kurikulární přístup, tj. nejen plánování a realizaci jednotlivých činností, jejich hodnocení, ale zejména sledování, jaké kompetence účastníci získají či jaké kompetence byly rozvíjeny. Do školního vzdělávacího programu se zahrnují nejen jednotlivé činnosti, ale zejména jejich návaznost na další aktivity. Proto pro formulaci cílů výchovného působení se použije pojem „získávání, rozvíjení“ klíčových kompetencí.

Nikdy však proces vývoje nemůže být zcela ukončen, proto používáme terminologii, která je v tomto případě nejpřesnější a nejuvštější, a to – kompetence se rozvíjejí, posilují, budují, získávají.

Zájmové vzdělávání poskytuje účastníkům naplnění volného času zájmovou činností se zaměřením na různé oblasti. DDM se dále podílí na péči o nadané děti, žáky a studenty, na realizaci soutěží vyhlášených MŠMT ČR, aj.

Jako příklady odvozených cílů jmenujeme:

- utváření pracovních návyků
- osvojování a dodržování pravidel slušného chování
- podpora samostatného vystupování a jednání
- vytváření pozitivního vztahu k mateřskému jazyku
- vytváření ohleduplného vztahu k přírodě
- vytváření ohleduplného vztahu ke kulturním výtvorům
- osvojování pravidel mezilidské komunikace
- rozvíjení vyjadřovacích schopností
- vytváření příležitostí pro spolupráci
- rozvíjení emocionální či umělecké činnosti
- formování odpovědnosti za kvalitu vlastní „práce“
- organizování a plánování práce, učení, zábavy a hry
- získávání zkušeností s prací s různými materiály a nástroji
- upevnění pozitivních sociálních vztahů – vytváření příležitostí pro samostatné získávání informací z různých zdrojů

To umožňuje DDM neomezenou volnost při formulování cílů, avšak na druhé straně klade mimořádné nároky na odpovědnost, kvalifikovanost a profesionalitu tvůrců vzdělávacího programu.

Tvůrci ŠVP musejí brát na zřetel především na personální, materiální a další podmínky vzdělávání a výchovy:

- charakteristiku školského vzdělávacího programu
- specifiku zájmového vzdělávání – jeho prostředků, metod a forem
- zájmy a očekávání dětí, jejich rodičů a dalších účastníků, města, škol v okolí, zřizovatele, místní komunity atd.
- ekonomické podmínky, za kterých se zájmové vzdělávání uskutečňuje
- konkurenční prostředí

Základním cílem zájmového vzdělávání v DDM DUHA Ústí nad Orlicí je:

naučit, rozvinout, posílit, rozšířit naučené, získané, osvojené návyky, dovednosti, schopnosti, vědomosti tak, aby výstupem, který při našem zájmovém vzdělávání očekáváme, byla osobnost, která zvládne, dokáže, umí, překoná .... a která dosáhne klíčových kompetencí, které stojí na vyšším stupni žebříčku, než se kterými přišla na začátku vzdělávání. Jedná se o naprosto jednoduchý vývoj, proces, ve kterém kvalifikovaným, odborným působením posunujeme dítě, žáka, studenta aj. na vyšší vzdělanostní stupínek.

4. Délka a časový plán vzdělávání

Délka a časový plán jsou zpracovány především pro pravidelnou výchovnou, vzdělávací a zájmovou činnost. U dalších forem vzdělávání s ohledem na jejich charakter je možné jejich částečné zpracování. Podrobně jsou pak rozpracovány a popsány v plánu činnosti na příslušný školní rok.

Pravidelná výchovná, vzdělávací a zájmová činnost probíhá zpravidla v jednoletých cyklech.

V případě některých aktivit se však jedná o cykly víceleté. Tyto cykly na sebe volně navazují, obsahově jsou přizpůsobeny věku účastníka a dosud jím absolvované délky zájmového vzdělávání (začátečníci – pokročilí).

V průběhu jednoletého cyklu se účastník seznámí a osvojí si základní dovednosti v dané oblasti, v případě víceletých cyklů dále rozvíjí základní dovednosti, vědomosti a návyky, tj. příslušné klíčové kompetence.

Osnovy jednotlivých cyklů jsou součástí pedagogické dokumentace DDM DUHA Ústí nad Orlicí, kde jsou zapsány do deníků zájmových útvarů v části Celoroční plán práce.

Školní rok začíná 1. září a končí 31. srpna následujícího kalendářního roku. Většina forem vzdělávání je realizována v období školního vyučování s tím, že pravidelná výchovná, vzdělávací a zájmová činnost je zahájena podle jejího zaměření v průběhu září, nejpozději však 1. října. DDM DUHA Ústí nad Orlicí zajišťuje některé z forem vzdělávání i v období školních prázdnin (tábory, příležitostná činnost a spontánní aktivity).

5. Formy vzdělávání

Zájmové vzdělávání dětí a mládež se realizuje ve všech zájmových oblastech formou pravidelných, příležitostných, spontánních aktivit, víkendových a prázdninových akcí, netradiční činností, táborů, odborných, osvětových akcí a metodických činností.

Cílem zájmového vzdělávání je naučit účastníky aktivně využívat svůj volný čas, rozvíjet svůj zájem (oblíbenou aktivitu) i talent, získávat nové poznatky, zkušenosti, dovednosti i návyky, realizovat se v kolektivu ostatních účastníků, popřípadě se umět adaptovat v různém typu kolektivu a prostředí.

Základní formy:

a) pravidelná výchovná, vzdělávací a zájmová činnost probíhá pravidelně v určený den, v určenou hodinu, na určitém místě. Účast je podmíněna vyplněním přihlášky a zaplacením úplaty. Některé kroužky mají omezení např. věkové, kapacitní atd. Na každé schůzce je přítomen vedoucí – ať už interní nebo externí. Vedoucí každého kroužku vede Deník, kam zapisuje datum schůzky, počet členů schůzky a náplň.
Způsob realizace: zájmové útvary, soubory, sportovní oddíly, kluby, výukové programy
Frekvence: pravidelně, většinou během školního roku

b) příležitostná výchovná, vzdělávací, zájmová a tématická rekreační činnost nespojená s pobytem mimo místo sídla

DDM se snaží, aby nabídka příležitostné činnosti byla co nejpestřejší.

Způsob realizace: tématické akce, soutěže, prezentační a propagační akce, příměstské tábory, celodenní programy, výlety, exkurze

Frekvence: celoročně, nepravidelně ve stanovených termínech

c) táborová činnost a další činnosti spojené s pobytem mimo sídlo školského zařízení:

způsob realizace: tábory, odborná nebo tématická soustředění, pobytové akce

frekvence: celoročně, prázdniny, volné dny

d) výuková činnost - osvětová činnost, včetně shromažďování a poskytování informací pro účastníky v oblasti prevence sociálně patologických jevů:

způsob realizace: výukové programy, konzultace, vzdělávací programy, osvětově propagační akce, semináře, kurzy

Prolíná se všemi oblastmi činnosti DDM.

frekvence: celoročně, ve stanovených termínech

e) individuální práce, zejména vytváření podmínek pro rozvoj nadání dětí, žáků a studentů:

způsob realizace: konzultace, přehlídky, soutěže a olympiády, přípravná soustředění

frekvence: celoročně, ve stanovených termínech

f) využití otevřené nabídky spontánních aktivit:

rozumí se průběžná i jednorázová nabídka aktivit a činností volně a nezávazně přístupných všem zájemcům, bez pevného řádu a za nepřímého pedagogického působení. Spontánní činnost není pedagogickým pracovníkem přímo organizována, pracovník vykonává pouze dozor. Do spontánní činnosti se řadí i konzultační a poradenská činnost.

Způsob realizace: cvičná lezecká stěna

6. Obsah vzdělávání

Smyslem a cílem vzdělávání je vybavit všechny účastníky souborem klíčových kompetencí na úrovni, která je pro ně dosažitelná, a připravit je tak na další vzdělávání a uplatnění ve společnosti. To se týká i zájmového vzdělávání. Osvojování klíčových kompetencí je proces dlouhodobý a složitý, který prostupuje všechny stupně školního vzdělávání a jejich osvojování tvoří proces celoživotního učení, vstup a účast v pracovním procesu a celém životě.

Klíčové kompetence nestojí vedle sebe izolovaně, různými způsoby se prolínají, jsou multifunkční a lze je získat vždy jen jako výsledek celkového procesu vzdělávání. Proto k jejich utváření a rozvíjení musí směřovat a přispívat veškerý vzdělávací obsah i aktivity a činnosti, které probíhají i v zájmovém vzdělávání.

V rámci plnění cílů zájmového vzdělávání se snažíme dosáhnout těchto cílových kategorií:

- umožnit účastníkům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení;
- podněcovat účastníky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů;
- vést účastníky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci;
- rozvíjet u účastníků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní druhých;
- připravovat účastníky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti
- vytvářet u účastníků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací
- rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě
- učit účastníky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný
- vést účastníky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi
- pomáhat účastníkům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci.

7. Podmínky přijímání uchazečů a podmínky průběhu a ukončování vzdělávání

Do zvoleného typu a formy zájmového vzdělávání je přijato dítě, žák, student, popřípadě další osoba, a to bez ohledu na místo jeho trvalého bydliště. Přijati jsou na základě elektronicky vyplněné přihlášky v systému DOMEČEK. Zápisné je nutné uhradit do první schůzky kroužku.

Účastníci/jejich zákonní zástupci jsou povinni se/je přihlásit pouze do pravidelných forem zájmového vzdělávání, na tábory (příměstské i pobytové) a na některé příležitostné akce. Ukončení vzdělávání je možné písemným prohlášením, ukončením sjednané doby zájmového vzdělávání, z mimořádných organizačních důvodů.

8. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Uchazečům o zájmové vzdělávání se specifickými potřebami nabízíme plnou integraci o všech forem činností, pokud obsah, formy a metody odpovídají jejich vzdělávacím potřebám a možnostem.

V DDM nabízíme i aktivity pro rozvoj mimořádně nadaných dětí, žáků a studentů. S ohledem na psychosociální charakteristiku těchto nadaných jedinců nabízíme této skupině klientů nejen individuální konzultace, ale i zařazení do aktivit primárně určených vyšším věkovým skupinám.

9. Popis materiálních podmínek

Vzhledem k umístění DDM využívá forem zájmového vzdělávání široká řada klientů všech věkových kategorií (děti, mládež, dospělá populace) z celého širokého okolí. Je zde dobrá dopravní spádovost.

DDM Ústí nad Orlicí reaguje na potřeby veřejnosti a účastníků, kteří spadají do vzdělávacího programu DDM a do cílů dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR, do sociálních a výchovných potřeb, které souvisejí s činností DDM DUHA Ústí nad Orlicí.

DDM DUHA Ústí nad Orlicí organizuje svou činnost na tomto pracovišti:

Budova DDM Duha, 17. listopadu 1600, Ústí nad Orlicí, která se skládá ze suterénu, přízemí a prvního patra. V suterénu jsou 2 místnosti, kde probíhá výuka: Multimediální studio a boulderová stěna. V suterénu se dále nacházejí skladové prostory, vzduchotechnická místnost a zázemí školníka a uklízečky. V přízemí se nacházejí tyto učebny: keramická a tvořivá dílna a taneční sálek. Dále se v přízemí nachází tělocvična s lezeckou stěnou. Kromě prostor, kde probíhá výuka, se v přízemí budovy nachází vstupní foyer, chodby a WC, šatny a sprchy a 2 nářadovny. V prvním patře budovy se nachází 3 kanceláře, archiv a 4 učebny. Jde o modrou a zelenou učebnu, dílnu a počítačovou učebnu. Kuchyňka slouží jako zázemí interních i externích zaměstnanců a zároveň jako výuková místnost pro 2 kroužky vaření a pečení. Budova disponuje též střešní terasou, která je v jarních a letních měsících využívána také pro výuku, dále pro tradiční setkání s externími spolupracovníky, které probíhá jednou ročně, a dále pro kavárničku pro veřejnost. Jde o komunitní setkání v rámci našeho města, které probíhá cca 2x – 4x ročně.

Většina z 70 – 80 kroužků probíhá v této budově. Mimo se odehrává pouze kroužek Airsoft, Atletika III pro největší děti, Fotbalová příprava, Kynologický, Ping pong, Plavecký a Vodácko-turistický kroužek. Dále několik kroužků na 2 základních školách ve městě.

Veškeré prostory jsou zkolaudovány a odpovídají bezpečnostním a hygienickým předpisům.

Prostory jsou čisté, s vyhovující teplotou a vlhkostí vzduchu, odpovídajícím osvětlením, jsou zabezpečené proti vniknutí cizích osob, každodenně uklízené, udržované.

Pomůcky a materiál:

- didaktické pomůcky, ICT a další potřeby a pomůcky podporující vzdělávání, aktivitu, tvořivost účastníků
- veškeré prostory jsou vybaveny tak, aby svojí povahou odpovídaly činnostem, pro které slouží
- pomůcky a materiál jsou pravidelně kontrolovány, opravovány
- pomůcky a materiál jsou pravidelně doplňovány (koupě, převody, dary) a odpovídají potřebám zařízení a jeho účastníkům
- vybavení prostor nábytkem odpovídá charakteru činnosti, podlahy jsou snadno čistitelné, dle předpisů

10. Popis personálních podmínek

Zájmové vzdělávání zabezpečují kvalifikovaní pedagogičtí pracovníci interní a externí. Počet zaměstnanců interních i externích - viz osobní personální dokumentace. Interní pedagogičtí pracovníci se řídí dle z. č. 563/2004 Sb., zákon o pedagogických pracovnících v platném znění, a dle z. č. 262/2006, zákoník práce v platném znění. Externí zaměstnanci DDM DUHA Ústí nad Orlicí jsou zaměstnání na základě dohody o provedení práce nebo dohody o pracovní činnosti. Zabezpečují zájmové vzdělávání na základě potřeb DDM DUHA Ústí nad Orlicí a daného školního roku.

Pedagogický sbor je schopen týmové práce, vstřícné komunikace a spolupráce.

Pedagogický sbor DDM díky profesní a zájmové orientaci pracovníků zprostředkuje pestrou a zajímavou skladbu nabídky zájmového vzdělávání, která se vzájemně dobře prolíná a doplňuje. Pracovníci spolu spolupracují a vzájemně si pomáhají. Pedagogové (interní i externí) mají prostor k DVPP, k získávání profesních dovedností.

Provozně – technický personál zabezpečuje chod zařízení tak, aby nedocházelo k provozním, technickým a administrativním kolizím.

Nástin pedagoga volného času:

- Má manažerské schopnosti. Je organizačně zdatný, zná a sleduje trendy volnočasových aktivit. Je komunikativní.
- Umí připravit a zorganizovat nabídku různých zájmových aktivit pro volný čas pro různé věkové skupiny.
- Zná metodiku vedení zájmových činností a umí je aplikovat.
- Je kreativní a pro své záměry dokáže získat široký okruh spolupracovníků – externistů, kterým zajišťuje servisní pedagogické služby pro jejich odbornou činnost v zařízení.
- Je vybaven ekonomickými znalostmi a dokáže pro své záměry připravit ekonomickou rozvahu a provedené akce ekonomicky vyhodnotit.
- Zná a umí aplikovat pedagogické zásady výchovy mimo vyučování a psychologické zásady volnočasových aktivit.
- Má právní vědomí.

- Ovládá bezpečnostní předpisy pro práci s účastníky činnosti.
- Zvládá public relations.

Pedagogická činnost vyžaduje celoživotní vzdělávání, obohacování a doplňování vědomostmi, rozšiřování dovedností teoreticky i prakticky. Pedagogičtí pracovníci se dále vzdělávají v pedagogických kurzech i samostudiem.

11. Popis ekonomických podmínek

Zdroje financování: příspěvek na platy ze státního rozpočtu, příspěvek na provoz od zřizovatele, příjmy od účastníků zájmového vzdělávání, grantová politika.

Způsob financování jednotlivých aktivit dle charakteru a typu vzdělávání:

- a) zájmové vzdělávání – z příspěvků účastníků, ze státního rozpočtu, z grantů
- b) táborová činnost – z příspěvků účastníků
- c) akce – z grantů, z příspěvků od účastníků, ze sponzorských darů

Efektivní využívání finančních zdrojů – zařízení řádně hospodaří se svými zdroji a nedochází k nedokrytí účetních položek.

Způsob kontroly – kontrola fyzická, účetní, kontrolní systém zařízení.

Materiální vybavení – viz aktuální inventární seznamy zařízení.

Přehledy příjmů a výdajů zařízení (účetnictví DDM) – účetní uzávěrky příslušného období.

Účetnictví je zpracovááno.

12. Popis podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví (BOZP)

Hlavním cílem a úkolem zaměstnavatele při zajišťování BOZP je předcházet rizikům ohrožující životy a zdraví zaměstnanců, klientů a ostatních osob v souvislosti s provozem činnosti při práci o činnostech nebo je alespoň omezovat. DDM DUHA Ústí nad Orlicí důsledně dbá na dodržování BOZP a důsledně dbá na dodržování všech povinností s tím související, viz dokumentace BOZP a PO DDM DUHA Ústí nad Orlicí, řády a předpisy.

Dále pak

- pracovníci DDM Ústí nad Orlicí plně respektují a zajišťují nejenom fyzickou bezpečnost účastníků, ale snaží se o vytváření kladných podmínek pro sociální a emocionální potřeby
- cílem DDM je zabezpečit provoz zařízení a průběh zájmového vzdělávání tak, aby byla vyvážená tělesná, duševní a sociální pohoda klientů
- bezpečné prostředí a bezpečné pomůcky
- prevence rizik, ochrana před úrazy
- v budově, na každém pracovišti zajistit vybavenou lékárničku, kontakty na záchranný systém či jiné speciální služby
- dodržovat povinnosti proškolení klientů, pracovníků, upozornění na možná rizika
- dle předpisů označená riziková místa prostor
- zdravé prostředí užívaných prostor – světlo, teplo, větrání, čistota
- dodržování zákazu kouření, pití alkoholických nápojů, požívání jiných návykových a omamných látek
- ochrana před úrazy
- označení nebezpečných předmětů
- dostupnost první pomoci

– psychosociální podmínky – sociální klima, partnerství, ochrana před násilím, šikanou a dalšími sociálně-patologickými jevy, naplňování potřeb účastníků a jejich spoluúčast na životě DDM, respekt k potřebám jednotlivců, informovanost

– vhodná struktura činnosti, stravovací a pitný režim (pozn. dodržování pitného režimu při činnostech, zvláště pak na akcích táborem a pobytového typu) atd.

Veškeré předpisy a řady obsahuje dokumentace BOZP a PO DDM DUHA Ústí nad Orlicí. Výše uvedené body jsou pouze částí výčtu povinností, které jsou pro DDM závazné a které musí dle předpisů dodržovat. DDM vychází také ze zkušeností, které v kladném směru a podpoře bezpečnosti doplňují závazná pravidla a normy.

13. Zveřejnění školního vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program vydává ředitel zařízení a je zveřejněn na webových stránkách DDM DUHA Ústí nad Orlicí a dále je k dispozici na nástěnce ve vstupní chodbě DDM. Školní vzdělávací program je otevřený dokument, tzn. že může být podle potřeby doplňován a aktualizován.

Datum poslední aktualizace: 1. 12. 2021

Vydala: Mgr. Štěpánka Ročňová, ředitelka zařízení, statutární orgán

.....

Na tvorbě ŠVP DDM DUHA Ústí nad Orlicí se podíleli všichni interní pedagogičtí pracovníci:

Jméno a příjmení	Podpis	Datum
Mgr. Dana Dostálková		1. 12. 2021
Bc. Martin Rybka		1. 12. 2021
Bc. Kateřina Poláková		1. 12. 2021